

Hedensted Kommune

Udvalget for Teknik & Miljø 2022-2025

Referat	
Mødedato:	18. december 2024
Mødetidspunkt:	Kl. 15:00
Mødested:	Juelsminde
Deltagere: Ove Kjærskov Nielsen, Steen Christensen, Claus Thaisen, Gitte Andersen, Jeppe Mouritsen	
Fraværende:	
Bemærkninger: Ekstraordinært fælles møde mellem Vækst & Klima og Teknik & Miljø Mødet sluttede klokken 16.00	

Indholdsfortegnelse

Pkt.	Tekst	Side
------	-------	------

Åben dagsorden

212	<u>Prioritering af kvælstofprojekter, vandløbsprojekter og klima-lavbundsprojekter</u>	3
213	<u>Godkendelsesark</u>	8

01.30.00-P20-11-24

212. Prioritering af kvælstofprojekter, vandløbsprojekter og klima-lavbundsprojekter

Beslutningstema

Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø skal beslutte i hvilken prioriterede rækkefølge, forvaltningen skal arbejde med kvælstofprojekter, vandløbsprojekter og klima-lavbundsprojekter.

Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø skal beslutte, hvorvidt processen, efter prioriteringen, skal gøres fleksibel, og om projekter initieret af Klimapartnerskabet skal prioriteres højest.

Historik

Den 4. september fik udvalget for Teknik & Miljø en orientering om igangværende og etablerede vådområdeprojekter på land, i perioden 2010-2024, i forbindelse med orientering om havsamarbejdet.

Udvalget for Teknik & Miljø og Udvalget for Vækst & Klima besluttede henholdsvis den 2. og 7. oktober, at der skulle udarbejdes en fælles prioriteringssag for kvælstof-, vandløb- og klima-lavbundsprojekter.

Sagsfremstilling

Danmark har med Vandplan 3 forpligtet sig til at opfylde EU's vandrammedirektiv, som kræver, at medlemslandene opnår god økologisk og kemisk tilstand i deres vandmiljøer. Vandplan 3 fastsætter mål og indsatser for at reducere forureningen, herunder kvælstof- og kulstofudledning og vandløbsrestaurering, med henblik på at beskytte og forbedre vandkvaliteten i Danmark. Med Aftalen om et Grønt Danmark blev denne forpligtelse yderligere prioriteret. Aftalen inkluderer blandt andet etablering af en arealfond, samt styrkelse af udtagningskonsulenterne i Danmark. Målet i aftalen er, at der inden 2030 skal udtages 140.000 hektar, inklusiv randarealer, og at der inden 2027 opnås god økologisk tilstand i vores vandmiljø.

Hedensted Kommune råder over flere lavbundsområder, hvoraf nogle allerede er etableret som kvælstof-vådområder, herunder Bjerre Engsø og klima-lavbundsprojektet Møgelkær, som er under etablering. Kommunens samlede areal udgør 55.100 ha, og afvandingen fra disse arealer sker til fem forskellige kystvande med følgende arealfordelinger:

- Horsens Fjord: 15.000 ha
- Vejle Fjord (indre og ydre): 17.000 ha
- Nordre Bælthav (As Vig): 9.000 ha
- Randers Fjord: 13.000 ha
- Ringkøbing Fjord: 1.000 ha

Vandløbsrestaurering (*Udvalget for Vækst & Klima skal tage beslutning vedrørende vandløbsprojekter*)

Hedensted Kommune har ca. 500 km. vandløb med indsatsbehov. Af disse har 32,4% af vandløbene i dag god økologisk tilstand. 318 km vandløb opfylder således ikke målet om god økologisk tilstand.

Hedensted Kommune har fået tilsagn til forundersøgelser af 14 projekter, og yderligere 4 projekter er klar til realisering.

Forvaltningen foreslår en prioritering af, i første omgang, de 18 projekter, og at rækkefølgen for igangsættelse af de enkelte projekter forudsættes af, om projekterne er parate. Fleksibiliteten vil sikre fremdrift i indsatsen med vandløbsrestaurering.

Udtagningsindsats for kvælstof og kulstof (*Udvalget for Teknik og Miljø skal tage beslutning vedrørende kvælstofprojekter. Udvalget for Vækst & Klima skal tage beslutning vedrørende kulstofprojekter.*)

En betydelig del af kvælstofudledningen i Danmark, anslået til 60-70%, stammer fra landbruget. På denne baggrund har Hedensted Kommune, gennem Klimapartnerskabet med Landbruget, prioriteret at lægge særlig vægt på indsatsen for udtagning af arealer.

For oplandet til Horsens Fjord skal kvælstofudledningen reduceres med 62.780 kg (N) i Hedensted Kommune for at opfylde kravene i Vandplan 3 (VP3). Der er identificeret 20 lavbundsområder i oplandet til Horsens Fjord, som kan indgå i indsatsen. Da Horsens Fjord er det vandopland, der kræver den største reduktion i Hedensted Kommune, foreslås det at rette et særligt fokus mod dette område.

Det vurderes, at en koordineret indsats er nødvendig for at opnå god økologisk tilstand i Horsens Fjord. Indsatsen bør bygge videre på det eksisterende samarbejde mellem landbruget og kommunerne Horsens, Odder og Hedensted gennem Vand- og Naturindsatser (VOS), som Aftalen om et Grønt Danmark også foreskriver.

For oplandet til Vejle Fjord skal kvælstofudledningen reduceres med 46.450 kg (N) i Hedensted Kommune for at opfylde kravene i Vandplan 3 (VP3). Der er identificeret 16 lavbundsområder i oplandet til Vejle Fjord, hvoraf nogle projekter vurderes som lettere at gennemføre.

Ligeledes vurderes det, at en koordineret indsats er nødvendig for at opnå god økologisk tilstand i Vejle Fjord.

For oplandet til As Vig skal kvælstofudledningen reduceres med 28.250 kg (N) i Hedensted Kommune for at opfylde kravene i Vandplan 3 (VP3). Der er identificeret seks lavbundsområder i oplandet til As Vig, som kan indgå i indsatsen. Området omfatter arealer, som drives af Naturstyrelsen samt EU-projektet Bioscape. Naturstyrelsens projekt dækker 189 hektar og har primært fokus på kulstofreduktion, men projektet vil også bidrage til reduktion af kvælstofudledningen.

For oplandet til Randers Fjord skal kvælstofudledningen reduceres med 13.520 kg (N) i Hedensted Kommune for at opfylde kravene i Vandplan 3 (VP3). Der er identificeret 8

lavbundsområder i oplandet til Randers Fjord. Det er dog vurderet, at kvælstof fra Hedensted Kommune nedbrydes, inden det når Randers Fjord, hvorfor der reelt er et mindre behov for en reduktion. Projekter i området vil derfor primært fokusere på kulstofreduktion, og vil samtidig bidrage positivt til opfyldelsen af kommunens samlede udledningskrav.

Som en del af udtagningsindsatsen på kulstof er der igangsat aktiviteter i regi af klimalavbundsordningen, med tilsagn på 1602 hektar.

På sigt vil prioriteringsopgaven overgå til den nye VOS-struktur, som skal etablere strategiske arealplaner. Indtil denne struktur er godkendt og organiseret, foreslår forvaltningen, at der handles ud fra en politisk prioriteret rækkefølge.

Forvaltningen anbefaler Udvalget for Vækst & Klima følgende kystvande i prioriteret rækkefølge for vandløb:

- 1) As Vig – Grundet fire projekter, som ligger klar til realisering.
- 2) Vejle Fjord – Grundet 13 projekter, der har fået tilsagn om forundersøgelse.
- 3) Horsens Fjord – Grundet ét projekt, der har fået tilsagn om forundersøgelse, samt stort indsatsbehov i oplandet.
- 4) Randers Fjord – Grundet oplandets størrelse med 19 vandløb med indsatsbehov.
- 5) Ringkøbing Fjord – Grundet kun to vandløb med indsatsbehov.

Forvaltningen anbefaler Udvalget for Vækst & Klima følgende kystvande til klimalavbundsprojekter:

- 1) Vejle Fjord – Grundet særlig lodsejerparathed.
- 2) Horsens Fjord – Grundet særligt fokus fra Klimapartnerskabet med landbruget.
- 3) Randers Fjord – Grundet betydelig projektstørrelse, som kræver megen tid, særligt i forundersøgelsen.
- 4) As Vig – Grundet hovedparten af opgaven ligger ved Naturstyrelsen, og Hedensted Kommune kun har et mindre projekt ved Glud Bæk.
- 5) Ringkøbing Fjord – Ingen projekter.

Forvaltningen anbefaler Udvalget for Teknik & Miljø følgende kystvande til kvælstofvådområder:

- 1) Vejle Fjord – Grundet to projekter, som ligger klar til supplerende forundersøgelse.
- 2) Horsens Fjord – Grundet højeste indsatsbehov for Hedensted Kommune.
- 3) As Vig – Grundet få projektmuligheder for kvælstofvådområder.
- 4) Randers Fjord – Grundet begrænset indsatsbehov.

Baseret på forvaltningens erfaring med projekters varierende fremdrift foreslår forvaltningen, at de to udvalg prioriterer oplande for alle projekter til fremtidig igangsættelse og fastlægger en rækkefølge. Den faktiske igangsættelse bør dog afhænge af, om projekterne er klar til at blive sat i gang. Dette betyder, at den faktiske rækkefølge kan afvige fra den prioriterede, og projekter kan springes over, hvis der opstår stop i projektforløbet.

Forvaltningen ønsker hermed at sikre tilstrækkelig fleksibilitet, så der kan opretholdes fremdrift ved at arbejde med flere projekter samtidig. Denne tilgang er også brugt i VE-projekter for at undgå, at forsinkelser i enkelte projekter skaber flaskehalse for de efterfølgende projekter.

Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø skal tage stilling til, om projekter initieret af Klimapartnerskabet skal prioriteres højest, for at sikre tæt samarbejde og ejerskab mellem landbruget og kommunen.

Marc Reseke deltager under behandlingen af punktet.

Kommunikation

Der vil løbende blive kommunikeret på Klima.Hedensted.dk.

Der vil i forbindelse med udtagningsindsatsen blive formuleret et nyhedsbrev.

Der er oprettet en ny postkasse Klima-Lavbund@Hedensted.dk, til spørgsmål vedrørende projektet.

Lovgrundlag

Klimaloven 2020, Vandramme direktivet, Vandplan 3

Forvaltningen indstiller,

- Udvalget for Vækst & Klima skal vurdere og prioritere vandløbsprojekter og klima-lavbundsprojekter i alle kystoplande, og tage stilling til den ønskede politiske rækkefølge for hvilket opland, der prioriteres først.
- Udvalget for Teknik & Miljø skal vurdere og prioritere kvælstofprojekter i alle kystoplande, og tage stilling til den ønskede politiske rækkefølge for hvilket opland, der prioriteres først.
- Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø skal drøfte og godkende den foreslåede fleksible proces for igangsættelse af projekter, hvor rækkefølgen kan justeres baseret på projekternes parathed.
- Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø skal tage stilling til, om projekter initieret af Klimapartnerskabet skal prioriteres højest for at sikre tæt samarbejde og ejerskab mellem landbruget og kommunen.

Beslutning

- At den fremlagte prioriteringsrækkefølge for henholdsvis vandløbsprojekter, klima/lavbundsprojekter og kvælstofprojekter godkendes.
- At den i sagen foreslåede fleksible proces for igangsætning af projekter godkendes.
- At projekter der er initieret af klimapartnerskabet bliver prioriteret højest.
- At der skal foretages løbende afrapportering til udvalgene med fokus på fremdrift.

Bilag

- Samlet bilag til fælles punkt om udtagning og vandløb - Vækst & Klima og Teknik & Miljø
- Samlet bilag til fælles punkt om udtagning og vandløb - Vækst Klima og Teknik Miljø

00.00.00-A00-25-23

213. Godkendelsesark

Beslutning

Godkendt

Bilag

- Samlet bilag til fælles punkt om udtagning og vandløb - Vækst & Klima og Teknik & Miljø
- Samlet bilag til fælles punkt om udtagning og vandløb - Vækst Klima og Teknik Miljø

Underskrifter